

UZASADNIENIE

do uchwały nr Rady Miejskiej w Pasłęku z dnia r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Pasłęk w sprawie Budżetu Obywatelskiego jako części budżetu Gminy Pasłęk na rok 2026 oraz wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego

Burmistrz Pasłęka wnioskuje o ustanowienie Budżetu Obywatelskiego, jako części Budżetu Gminy Pasłęk na rok 2026.

Ustawą z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130) dokonana została zmiana w art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) poprzez zamieszczenie w tym artykule unormowań prawnych odnoszących się do budżetu obywatelskiego. Budżet Obywatelski to jedna z form demokratyzacji procesu wydatkowania środków budżetowych Miasta i Gminy Pasłęk. Poprzez Budżet Obywatelski przyznaje się mieszkańcom gminy prawo bezpośredniego decydowania o sposobie wydatkowania pieniędzy publicznych stanowiących część wydatków z budżetu gminy.

Budżet Obywatelski umożliwia mieszkańcom gminy Pasłęk bezpośrednie uczestnictwo w projektowaniu części lokalnych wydatków. Inaczej mówiąc, w ramach określonych zasad, przedstawionych w projekcie uchwały, władze samorządowe oddają pewną część budżetu do dyspozycji mieszkańcom, którzy sami bezpośrednio zdecydują, na co przeznaczyć pieniądze wydzielone w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Funkcjonowanie Budżetu Obywatelskiego przynosi niżej opisane korzyści:

1. Nastąpi dalsza demokratyzacja procesu wydatkowania środków budżetowych gminy Pasłęk – część wydatków budżetowych ukierunkowana zostanie na wskazane bezpośrednio przez mieszkańców inwestycje zaspokajające najpilniejsze potrzeby lokalnych społeczności. Władze samorządowe, dzięki lepszemu rozpoznaniu potrzeb mieszkańców, w drodze konsultacji, będą mogły podejmować skuteczniejsze decyzje w zakresie planowania inwestycji samorządowych. Istnieje możliwość by zgłoszone przez mieszkańców zadania, których nie da się zrealizować w ramach Budżetu Obywatelskiego, wykonać w ramach innych funduszy.
2. Kontynuowany będzie proces integracji społeczności lokalnych gminy Pasłęk – współdecydowanie o przeznaczeniu publicznych pieniędzy pobudza aktywność społeczną mieszkańców, pozwala im poznać nawzajem swoje potrzeby i motywuje do wspólnego działania. Budżet Obywatelski buduje świadomość obywatelską i kapitał społeczny mieszkańców gminy oraz organizuje mieszkańców do dalszej społecznej działalności na rzecz lokalnej społeczności.
3. Pogłębi się identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania i gminą – dzięki możliwości wywierania wpływu na zmiany w swojej miejscowości i gminie, mieszkańcy poczują się z nimi bardziej związani i za nie odpowiedzialni. Wzrośnie również poczucie odpowiedzialności za wspólną przestrzeń oraz mienie komunalne i społeczne, co ukróci akty wandalizmu i wesprze proces społecznej odpowiedzialności za ład i porządek w gminie Pasłęk.
4. Budżet Obywatelski to forma edukacji obywatelskiej mieszkańców – udział w tworzeniu budżetu zachęci ich do wglądu w proces zarządzania gminą, w tym jej finanse. Wzrośnie świadomość obywatelska i wiedza na temat możliwości i ograniczeń decyzyjnych władz samorządowych. W rezultacie następuje obniżenie bariery niezrozumienia na linii mieszkańcy - władze gminy i wzrost wzajemnego zaufania.
5. Cykliczne - coroczne prowadzenie konsultacji w sprawie Budżetu Obywatelskiego pozwala na rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Dzięki konsultacjom władze gminy Pasłęk mają możliwość poznania preferencji i oczekiwań mieszkańców oraz podniesienia swych kompetencji w zakresie organizowania dialogu z obywatelami.

Po raz pierwszy w budżecie gminy Pasłęk Budżet Obywatelski został ustanowiony w 2014 roku i był realizowany do 2020 roku. W latach 2021-2024, z powodu pandemii koronawirusa, a następnie wybuchu wojny w Ukrainie i jej negatywnych skutków (inflacja, pogorszenie sytuacji finansowej gmin wynikające z polityki Państwa) Budżet Obywatelski w gminie Pasłęk nie był realizowany.

W pierwszym roku funkcjonowania Budżetu Obywatelskiego Rada Miejska przeznaczyła na ten cel kwotę 200.000,00 zł, w roku 2015 kwotę 300.000,00 zł z podziałem proporcjonalnym do liczby mieszkańców: 187.800,00 zł przeznaczono na projekty zlokalizowane na terenie miasta Pasłęka i 112.200,00 zł przeznaczone na projekty zlokalizowane na terenach wiejskich gminy Pasłęk. W roku 2016 na Budżet Obywatelski

przeznaczona została kwota 350.000,00 złotych, z podziałem proporcjonalnym do liczby mieszkańców zamieszkujących w Pasłęku i na terenach wiejskich gminy: kwota 219.400 złotych na zadania realizowane na terenie miasta Pasłęka i kwota 130.600,00 złotych na zadania realizowane na terenach wiejskich gminy Pasłęk. W 2017 roku na Budżet Obywatelski została przeznaczona kwota 200.000,00 zł, w tym miasto – 125.400,00zł, tereny wiejskie – 74.600,00zł.

W 2018 roku Budżet Obywatelski wyniósł 300.000,00 zł, w tym miasto: 187 500 zł, wieś: 112 500 zł.

W roku 2019 Budżet Obywatelski Gminy Pasłęk został ustanowiony w kwocie 400 000 zł, w 2020 roku również w kwocie 400.000 zł. Na rok 2025 ustanowiono kwotę 500 000,00 zł, w tym 314 000,00 zł na projekty zlokalizowane na terenie miasta Pasłęka oraz 186 000 zł na projekty zlokalizowane na terenach wiejskich gminy Pasłęk.

Do tej pory mieszkańcy wybrali w konsultacjach do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego następujące zadania inwestycyjne, zgłoszone przez pomysłodawców pod następującą nazwą:

- „Przebudowa drogi osiedlowej w Nowych Kusach” (realizacja w 2014r.)
- „Kreatywny Plac Zabaw” przy Przedszkolu Samorządowym nr 2 (realizacja w 2014r.),
- „Plac zabaw *Radosny Malec*” na terenie Szkoły Podstawowej w Rogajnach (realizacja w 2014r.)
- „Kreatywny Plac Zabaw *Wesoły uczeń*” przy Zespole Szkół Powszechnych w Pasłęku (realizacja w 2015r.),
- „Nowoczesny Plac Zabaw” przy Przedszkolu Samorządowym nr 1 (realizacja w 2015r.),
- „Orlik inaczej” na terenie Szkoły Podstawowej w Rogajnach (realizacja w 2015r.),
- „Budowa sieci wodociągowej ROD „Konwalia” i „Promyk” (realizacja w 2016r.),
- „Budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Zielonce Pasłęckiej” (realizacja w 2016r.),
- „Akademia zieleni” - teren przed i wokół Szkoły Podstawowej nr 2 (realizacja w 2017r.),
- „Rewitalizacja parku miejskiego przy ul. Partyzantów/Osińskiego”(realizacja w 2017r.),
- „Budowa Placu Zabaw dla dzieci” w Zielonym Grądzie (realizacja w 2017r.),
- „Roboty remontowe wewnątrz pomieszczeń świetlicy wiejskiej i utwardzenie dojścia do świetlicy” w Łuksztach (realizacja w 2017r.)
- „Częściowe utwardzenie placu przy budynku nr 8 przy Pl. Grunwaldzkim 8 w Pasłęku” koszt realizacji- 49`119,14 zł/1411 głosów (realizacja w 2018 r.)
- „Utwardzenie 430m2 terenu UMiG w Pasłęku stanowiącego dojazd do dwóch kompleksów garaży przy ul. Boh. Westerplatte 47E i 47F oraz 30m2 chodnika do bloku” koszt realizacji –46`740,00 zł/1184 głosy (realizacja w 2018 r.)
- „Baza sportowo-rekreacyjna w Aniołowie miejscem krzewienia aktywności fizycznej” koszt realizacji 50`000,00 zł/829 głosy (realizacja w 2018 r.)
- „Budowa Placu Zabaw w Rogowie” koszt realizacji 15`100 zł/254 głosy (realizacja w 2018 r.)
- „Boisko do koszykówki – Parking przy świetlicy wiejskiej w Rogajnach” koszt realizacji 49`472,65 zł/232 głosy (realizacja w 2018 r.)
- „Plac zabaw „Bajka” przy Szkole Podstawowa Nr 1 w Pasłęku im. W. Jagiełły” koszt realizacji - 49`052,41 zł / 884 głosy (realizacja w 2019 r.)
- „Remont Chodnika pomiędzy blokami przy ul. Ogrodowej 12 i 10” koszt realizacji –25 000,00 zł / 437 głosów (realizacja w 2019 r.)
- „Odnowienie boiska sportowego przy ul. Piłsudskiego w Pasłęku” koszt realizacji - 49 997,53 zł /176 głosów (realizacja w 2019 r.)
- „Przyjazny dziedziniec” - teren przy Przedszkolu nr 2 w Pasłęku koszt realizacji –49 846,53 zł /151 głosów (realizacja w 2019 r.)
- „Odbudowa boiska sportowego w Rzeczej” koszt realizacji - 48 54,00 zł / 691 głosów (realizacja w 2019 r.)
- „Przebudowa drogi gminnej w pasie drogowym, polegająca na budowie chodnika” koszt – 49 279,95 zł /602 głosy (realizacja w 2019 r.)
- „Rowerowa ścieżka zdrowia dla dzieci w Robitach” – koszt realizacji–42073,64 zł /492 głosy. (realizacja w 2019 r.)
- „Park rekreacyjno-sportowy Słoneczny Zakątek” koszt realizacji 79 664,99 zł/980 głosów (realizacja w 2020 r.)
- „Budowa wjazdu na parking przy SP Nr 2 w Pasłęku” koszt realizacji -76 492,30 zł/756 głosów. (realizacja w 2020 r.)
- „Baza rekreacyjno-turystyczna w Aniołowie” koszt realizacji 79 900,00 zł/714 głosów (realizacja w 2020 r.)

- „Budowa strefy aktywności fizycznej „Przyjedź i ćwicz” oraz miejsc parkingowych na terenie SP w Rogajnach” koszt realizacji – 78 900,00 zł/623 głosów (realizacja w 2020 r.)
- „Plac zabaw w Łuksztach” koszt realizacji 74 969,28 zł/ 584 głosów (realizacja w 2020 r.)
- „Rewitalizacja boiska sportowego przy ul. 11-go Listopada w Pasłęku” Pasłek, ul. 11-go Listopada, działka nr 36/11 (realizacja w 2025 r.)
- „Plac zabaw „ZIELONE ZAKĄTKI” działka nr 135/1 (realizacja w 2025 r.)
- „Remont drogi wewnętrznej” Pasłek, ul. Ogrodowa działka nr 331/41 (realizacja w 2025 r.)
- „Multifunkcyjne boisko sportowe” Drulity działka 3/16 (realizacja w 2025 r.)
- „Budowa placu zabaw w Zielonce Pasłęckiej – wyposażenie w urządzenia zabawowe i elementy małej architektury” Zielonka Pasłęcka działka nr 641 (realizacja w 2025 r.)

Przedłożony projekt uchwały dotyczący Budżetu Obywatelskiego Gminy Pasłek na 2026 rok uwzględnia wymogi wynikające z wyżej wskazanego art. 5a ustawy o samorządzie gminnym.

Jednocześnie, mając na uwadze wypracowany na przestrzeni ubiegłych lat model konsultacji z mieszkańcami Gminy Pasłek w sprawie budżetu obywatelskiego, w przedłożonym projekcie zostały zachowane dotychczasowe zasady przeprowadzania konsultacji w sprawie budżetu obywatelskiego, tj. te, które w opinii prawnej są zgodne z wyżej wskazanymi ustawowymi uregulowaniami dotyczącymi budżetu obywatelskiego.

Burmistrz Pasłęka wnioskuję i rekomenduję utworzenie i realizację Budżetu Obywatelskiego w 2026 roku.